

Valg, paa den nuværende ganske forældede Valgkredsordning. Vi staar i Fare for, at selve det parlamentariske System undergraves, vi staar i Fare for at komme ind i et Valg, hvorved maaske, ja rimeligvis, et Flertal ude i Befolkningen bliver repræsenteret af et Mindretal her i Salen og et Mindretal i Befolkningen repræsenteret af et Flertal her i Salen. Denne Sag er i den Grad brændende, at den paa kræver den hurtigst mulige Løsning. Jeg gør opmærksom paa, at hvis den nye Valgkredsordning skal lægges til Grund ved de kommende Folketingsvalg, maa vi have den helst inden Jul, i hvert Fald inden Fastelavn, hvis de nye Valgsteder skal kunne udarbejdes i rette Tid. I 1894 fik vi en ny Valgkredsordning, jeg tror, det var lille Juleaften, og man mente, at det var i yderste Øjeblik; da havde vi ganske vist ogsaa Valg i de første Dage af April. Denne Gang kan vi jo vente til den 20. Maj, men der maa ikke gaa ret lang Tid ind i det nye Aar, inden den nye Valgkredslov gennemføres, hvis den skal lægges til Grund for de nye Valg. Vi havde altsaa fra vor Side ønsket, for at betone, hvor vigtig Sagen er, og for at faa den sat i Gang hurtigst muligt, at indbringe, saaledes som vi tidligere har gjort det, et Lovforslag om en midlertidig Valgkredsordning. Naar vi ikke gør det, er det, fordi vi ikke raader over det Materiale, som er nødvendigt dertil. Der er nemlig, siden vi sidst indbragte et saadant Lovforslag, foretaget en Folketælling, nemlig i 1911. Vi mener, at det er rimeligt, at denne Folketællings Resultater bliver lagt til Grund for denne Valgkredslov, selv om den kun bliver midlertidig. Vi opfordrer altsaa indtrængende Indenrigsministeren til snaarest muligt at fremsætte et saadant Lovforslag.

Ved Siden af vort Forfatningsforslag tillader vi os saa at forelægge et Lovforslag om en kommunal Valgreform, hvorved der gennemføres lige og almindelig Valgret fuldt ud i Kommune og Amt paa ganske samme Maade, som vi ønsker den gennemført i Staten. Vi mener, at Valgretten bør være den samme i Kommune og Amt som i Staten. Den nuværende kommunale Valgret, saaledes som den hviler paa Loven af 20. April 1908, er jo ikke lige og almindelig Valgret. Det, at der kræves en Skatteydelse som Betingelse, det, at Skatterestanter stryges af Valglisten, at der kræves omtrent to Aars Ophold i Kommunen, tilligemed andre Bestemmelser medfører, at den kommunale Valgret nu langt fra er

lige og almindelig. Gennemgaaende har kun ca. $\frac{2}{3}$ af dem, der ellers vilde være valgberechtigede, Valgret, medens Forholdet ved politiske Valg er det, at ca. $\frac{9}{10}$ af dem, der i øvrigt vilde have Valgret, nemlig alle Mænd over 30 Aar, har Valgret. Det fordeler sig noget forskelligt i de forskellige Dele af Landet; jeg har tidligere nævnt de forskellige Tal og skal her kun lige skitsere dem. Paa Landet er det ca. $\frac{3}{4}$, der har kommunal Valgret, i Købstæderne ca. $\frac{2}{3}$ og i København kun godt Halvdelen. Man har ingen Statistik over Klassefordelingen ude i Provinserne og paa Landet, men vi har det for Københavns Vedkommende, og her virker de indskrænkende Bestemmelser saaledes, at alle de, der har en Indtægt paa under 800 Kr., stryges; de har overhovedet ikke kommunal Valgret, da de ikke betaler Skat; af Folk, der har mellem 800 Kr. og 1,000 Kr., stryges hveranden; af Folk med en Indtægt af mellem 1,000 Kr. og 1,200 Kr. stryges hver tredje; af Folk mellem 1,200 og 1,500 Kr.s Indtægt stryges hver femte, og af de velhavende, Hovedpersonerne i Industri, Haandværk og Handel, stryges kun hver syvende. Vi ser altsaa, i hvilken Grad den nuværende kommunale Valglov er en udpræget Klasselov. Det gælder i ganske særlig Grad København, men ogsaa i nogen Grad for Provinserne. Den nuværende kommunale Valgordning begunstiger — det er, hvad vi med et fremmed Ord kalder: privilegerer — Landet paa Byernes Bekostning og Købstæderne paa Hovedstadens Bekostning og Mænd paa Kvinders Bekostning. Jeg skal f. Eks. nævne, at her i København har omtrent $\frac{2}{3}$ af Mændene Valgret, medens ikke en Gang Halvdelen af Kvinderne, men kun 45,7 pCt. har kommunal Valgret. Endelig, og det er Hovedsagen, begunstiges Overklassen paa Underklassens Bekostning. Vi foreslaar altsaa den lige og almindelige Valgret ganske i samme Grad, som vi har gjort det ved Forfatningsforslaget, lagt til Grund for vor hele kommunale Ordning.

Hvad Amsraadene angaar, mener vi selvfølgelig ikke blot, at den nuværende Ordning med rent ud privilegerede Vælgere, med selvskrevne Vælgere, bør forsvinde, men endvidere bør de andre Mangler ved Amsraadsvalgene skaffes ud af Verden, bl. a. den, at en Kommune kun vælger 2 Valgmænd. Naar Forholdstalsvalgmaaden her skal virke ved Valg af to, kommer den til at virke i høj Grad uretfærdigt; det vil jeg ogsaa gerne fremdrage her, hvor vi staar overfor en For-